

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 22/2020)

София, 3 юни 2020 г.

Съдържание

1	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.05.2020 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с основни есенни култури	3
1.2	Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн.....	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле	5
1.5	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.6	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	6
2	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3	Цени.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.05.2020 г.

1.1 Площи за реколтиране с основни есенни култури

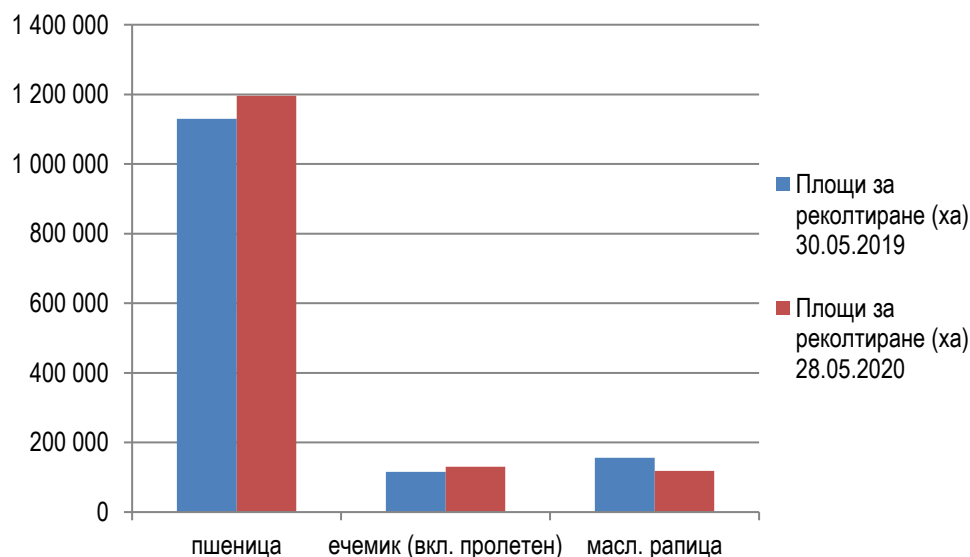
На този етап от кампанията, при повечето от основните есенни култури е налице увеличение на площите за реколтиране с между 5,9% (пшеница) и 14,3% (ръж) спрямо година по-рано. Изключение правят площите с маслодайна рапица, които остават под миналогодишните – с 24,1%, като част от пропадналите площи са презасети с пролетни култури.

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 28.05.2020 г., ха

	30.05.2019	28.05.2020	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 129 597	1 196 189	5,9%
ечемик (зимен и пролетен)	115 776	130 074	12,3%
маслодайна рапица	155 979	118 416	-24,1%
ръж	5 956	6 810	14,3%
тритикале	13 696	14 701	7,3%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури (вкл. пролетен ечемик) към 28.05.2020 г., сравнено със същия период на 2019 г.

1.2 Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

Сеитбата на маслодаен слънчоглед и царевица за зърно продължава да се движи с по-бързи темпове спрямо предходната година. Към края на м. май 2020 г. засетите площи с двете пролетни култури са съответно с 10,4% и 28,2% над нивата отпреди една година.

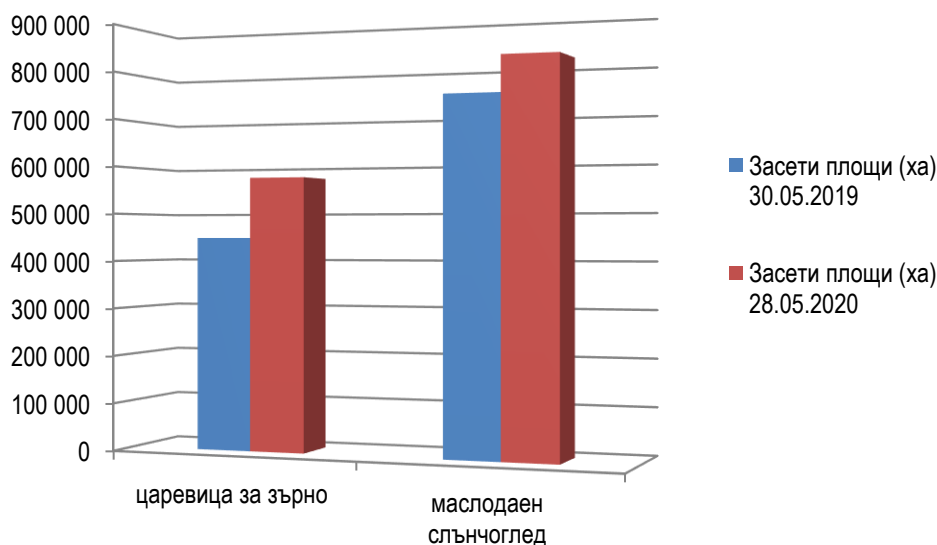
Същевременно, разсадените площи с трите основни типа тютюн са в рамките на 4,9% - 16% по-малко от миналогодишните.

**Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн
към 28.05.2020 г., ха**

	30.05.2019	28.05.2020	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	741 139	817 935	10,4%
царевица за зърно	448 567	575 092	28,2%
тютюн Виржиния	1 119	1 017	-9,1%
тютюн Бърлей	356	299	-16,0%
тютюн Ориенталски	2 507	2 384	-4,9%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 28.05.2020 г.,
сравнено със същия период на 2019 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

Към момента засадените площи с пипер на открито, дини и пъпеши са с между 34% и 51% над отчетените по същото време на 2019 г. Леко свиване на годишна база е налице при засадените площи с картофи (с 1,3%) и домати на открито (с 4,6%), а по-чувствително – при тези с ягоди на открито – с 34,1%.

На този ранен етап производството на картофи е в пъти повече спрямо година по-рано, което се дължи на по-големия размер реколтирани площи до момента. От друга страна, продукцията от ягоди е с около 30% под миналогодишната, вследствие на по-малкото засадени площи и на по-бавния темп на прибиране на реколтата, съобразно климатичните условия.

Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 28.05.2020 г.

	28.05.2020			Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
картофи	9 252	536	11 115	-1,3%	531,3%	1 280,7%
домати на открито	2 752	-	-	-4,6%	*	*
пипер на открито	2 578	-	-	33,8%	*	*
дини	4 542	-	-	44,0%	*	*
пъпеши	2 483	-	-	50,9%	*	*
ягоди на открито	697	544	2 520	-34,1%	-10,1%	-30,3%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2019 г.

1.4 Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле

Към 28 май 2020 г. са произведени 2 451 тона оранжерийни домати и 9 112 тона оранжерийни краставици. До момента са прибрани 418 тона зеле. Засадените площи с краставици на открито са 870 ха, но все още не е отчетено производство.

Площи и производство на оранжерийни домати, краставици (от открити площи и оранжерии) и зеле към 28.05.2020 г.

	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
домати в оранжерии	445	96	2 451
краставици в оранжерии	273	140	9 112
краставици на открити площи*	870	-	-
зеле	1 294	16	418

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК

Забележка: За културите оранжерийни домати, краставици и зеле не може да се изчисли изменение на годишна база, тъй като те са включени в оперативното наблюдение от 2020 г.

* вкл. и корнишони

1.5 Площи и производство от трайни насаждения

На този етап продукцията от череша и малини е съответно със 71,8% и 84,2% по-ниска спрямо отчетената по същото време на 2019 г., което е свързано със забавения през тази година старт на кампанията по прибиране на реколтата.

Площи и продукция от трайни насаждения към 28.05.2020 г., ха

	28.05.2020			Изменение на годишна база, %	
	Засадени площи (вкл. млади, неплододаващи) (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
ябълки	3 392	-	-	*	*
круши	589	-	-	*	*
праскови	2 896	-	-	*	*
сливи	10 839	-	-	*	*
череша	10 731	617	2 139	-65,7%	-71,8%
вишни	1 585	-	-	*	*
кайсии	3 079	-	-	*	*
орехи	15 011	-	-	*	*
малини	1 937	3	3	-74,4%	-84,2%
лозя винени	24 908	-	-	*	*
лозя десертни	2 085	-	-	*	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2019 г.

1.6 Площи и производство от етерично-маслени култури

Добивът на розов цвят до момента е в размер на 8 499 тона - с 36% по-малко на годишна база, като тази година кампанията по прибиране на продукцията ще продължи до по-късно, поради по-хладното време.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 28.05.2020 г., ха

	28.05.2020			Изменение на годишна база, %
	Засадени площи	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Производство (тона)
маслодайна роза	4 777	4 775	8 499	-36,0%
лавандула	20 750	-	-	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2019 г.

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През последната седмица на май 2020 г. износът на пшеница, ечемик и рапица през Пристанище Варна¹ остава в застои. Общият експорт на пшеница през порта от началото на

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

текущия пазарен сезон до момента изостава с 6,5% на годишна база, докато при ечемика и рапицата е налице ръст от съответно близо три пъти и 7,3%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 31.05.2019	01.07.2019 – 31.05.2020	Изменение на годишна база
пшеница	1 383 847	1 293 528	-6,5%
ечемик	32 282	90 942	181,7%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е регистриран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо за периода от началото на м. септември 2019 г. досега, експортът на царевица през Пристанище Варна е с 0,8% над миналогодишния, а този на слънчоглед - с 39,2% по-малко, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09.2018 – 31.05.2019	03.09.2019 – 31.05.2020	Изменение на годишна база
царевица	501 975	506 065	0,8%
слънчоглед	117 609	71 470	-39,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2019 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на месец юли 2019 г. до 31 май 2020 г. е реализиран минимален внос на пшеница през Пристанище Варна - 3,1 хил. тона. Все още няма данни за осъществен импорт на ечемик, рапица, царевица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 20/2020, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец март 2020 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 20/2020, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

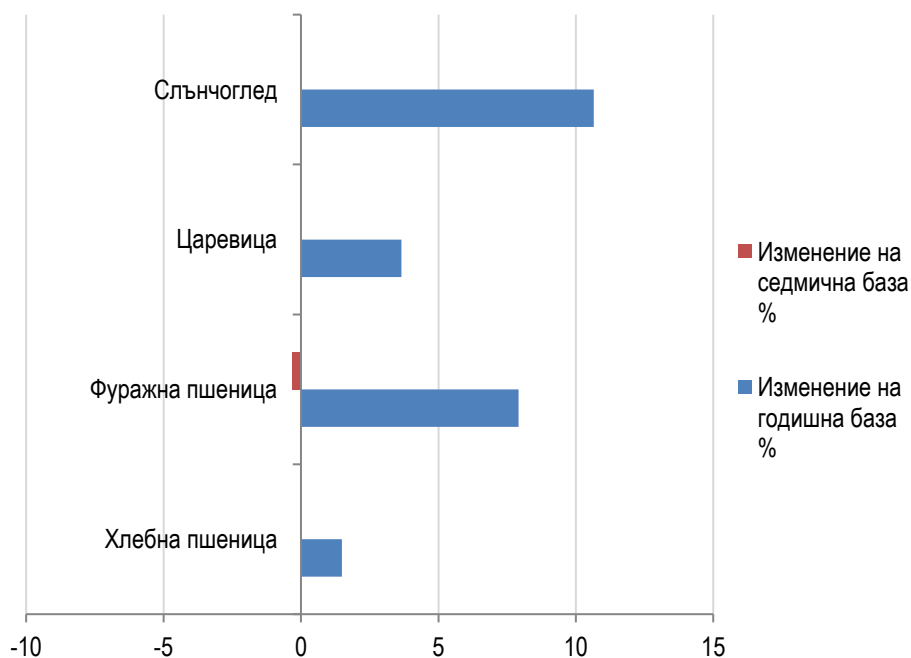
Към 27 май 2020 г. изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури в страната като цяло се запазват на нивата от предходната седмица. Единствено при фуражната пшеница се отчита незначително понижение на цената на седмична база – с 0,3%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.05.2020 г., лв./тон без ДДС

	29.05.2019	20.05.2020	27.05.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	335	340	340	1,5	0,0
фуражна пшеница	303	328	327	7,9	-0,3
ечемик	*	305	305	-	0,0
царевица	274	284	284	3,6	0,0
слънчоглед	582	644	644	10,7	0,0
рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ
* Няма данни

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.05.2020 г.

Сравнявайки със същия период на миналия сезон, слънчогледът е поскъпнал с 10,7%, а фуражната пшеница – със 7,9%. При хлебната пшеница и царевицата също се наблюдава увеличение на цените, но по-слабо – съответно с 1,5% и 3,6%.

3.2 Плодове и зеленчуци

През последната седмица се отчитат разнопосочни отклонения на цените на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Средните цени на едро на домати (оранжерийни и внос), зеле и картофи (пресни и от стара реколта) се понижават с между 1% и 14,9% на седмична база. Същевременно, ябълките поскъпват с 14,8%, а червеният пипер и оранжерийните краставици – респективно с 5,8% и 6,5%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.05.2020 г., лв./кг

	31.05.2019	22.05.2020	29.05.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,41	1,03	0,88	-37,6	-14,6
картофи (пресни)	1,30	1,48	1,26	-3,1	-14,9
домати (оранжерийни)	2,00	2,21	2,07	3,5	-6,3
домати (внос)	1,45	1,96	1,94	33,8	-1,0
краставици (оранжерийни)	1,33	2,15	2,29	72,2	6,5
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	3,28	3,47	-	5,8
зеле	0,56	0,74	0,68	21,4	-8,1
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	3,73	*	2,93	-21,4	-
ябълки	1,01	1,69	1,94	92,1	14,8
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Към края на м. май 2020 г. средната цена на едро на ябълките е с 92,1% над нивото отпреди една година, а тази на оранжерийните краставици – със 72,2%. Поскъпване на годишна база се отчита и за оранжерийните домати, вноските домати и зелето – в границите от 3,5% до 33,8%. От друга страна, черешите и картофите от стара реколта се търгуват съответно с 21,4% и 37,6% по-евтино отколкото по същото време на миналата година. При цената на пресните картофи е налице по-слабо понижение - с 3,1%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 29.05.2020 г.**

